

Estar-ne segur

Certes accions es poden expressar de dues maneres diferents: per mitjà d'un verb en una oració afirmativa o bé per mitjà del seu antònim —és a dir, del verb de sentit contrari o oposat— en una oració negativa. Molt sovint, el llenguatge popular manifesta una gran preferència per un d'aquests dos verbs de sentit oposat i hi recorre tant en oracions afirmatives com en oracions negatives, amb què negligeix l'ús del seu antònim. Dit amb un exemple, és innegable que l'expressió popular prefereix netament *recordar*, o *recordar-se*, a *oblidar*, i en lloc de fer servir aquest darrer verb s'estima més de servir-se del primer en oracions negatives. És a dir, té més tendència a dir *No me'n recordo* que no pas *Ho he oblidat*. Parlem, però, d'una tendència general, que seria molt arriscat de voler reduir a esquema.

El llenguatge més elaborat, és clar, recorre d'una manera més reflexiva a les diverses formes que ofereix el repertori total de la llengua, i les sospesa sovint detingudament abans de decidir-se per l'una o per l'altra i té en compte diversos factors, amb més o menys encert, per a la determinació d'un criteri de selecció. Quan es tracta, com en els diàlegs de les obres narratives, d'aconseguir el to, la vivesa i la naturalitat del llenguatge popular, és evident que no es pot negligir l'observació de tendències com la que hem

assenyalat.

L'antònim més usual del verb *dubtar* el constitueix la locució verbal *estar segur* (*d'alguna cosa*). Per consegüent, resulta que *dubtar* equival a *no estar-ne segur* i *no dubtar* equival a *estar-ne segur*. I creiem que es pot assegurar que el llenguatge popular manifesta una clara tendència, en aquest cas, a l'ús de la locució verbal, amb la qual ha creat una abundant fraseologia: *N'estàs ben segur?*, *No n'estic gaire segur*, *Estic ben segur que sí*, *Estem segurs que no*. En un diàleg d'una obra narrativa, d'una peça teatral, d'una pel·lícula, i en boca de personatges senzills, de gent del poble, que s'expressen, d'acord amb la situació que protagonitzen, amb vehemència i espontaneïtat, una frase com *No en dubteu!* ens apareix necessàriament artificiosa i encarçada, i l'observació de l'expressió popular ens indueix a substituir-la per *Ja en podeu estar segurs!* Anàlogament, preferiríem, per exemple, *Estic segur que vindrà* a *No dubto que vindrà* o *No n'estic segur a En dubto*. Tot plegat, naturalment, no vol pas dir que calgui prescindir totalment, en aquests casos, d'un verb com *dubtar*, sinó simplement que convé de saber treure tot el profit possible d'aquestes formes del llenguatge genuïnament popular.